

WERKBLAD JUDITH WURMS

Zoek aanvullende informatie op internet:

www.joodsmonument.nl en www.joodsekindereninkampvught.nl

Bron 1. foto Judith

Judith Wurms is geboren op 23 juli 1932. Op deze foto is ze 9 of 10 jaar oud.

Bestudeer de foto. Op wat voor locatie is deze foto gemaakt? Waarom denk je dat?

.....
.....

Bron 2. foto moeder

Op deze foto zie je Judiths moeder. Er is maar één foto van haar over. Ze heet Henderika Wurms-Neeter. Het gezin woont in Amsterdam.

Maak een reconstructie van het gezin Wurms. Gebruik www.joodsmonument.nl en www.joodsekindereninkampvught.nl Vul voor de twee onderstaande momenten de leeftijden in. Mei 1940: de bezetting van Nederland begint. Februari 1943: aankomst in kamp Vught. Het 'normale' leven houdt op.

	geboortedatum	mei 1940	februari 1943
vader Joseph Wurms			
moeder Henderika Wurms-Neeter			
broer Juda			†
zus Kitty	4 oktober 1923		
zus Eva			
zus Judith			

(† broer is al voor februari '43 vermoord)

Bron 3. citaat

Uitleg laatste regel: met Pesach (Pasen) eten Joden speciaal brood dat niet gerezen is.

Waarom wil Judith het brood van het kamp op dit moment niet eten?

.....
.....

Bron 5. foto razzia

Het gezin Wurms wordt opgepakt en naar kamp Vught gestuurd. Op deze foto uit 1943 zie je andere Joden die uit huis zijn gehaald. Ze staan bij het Muiderpoortstation in Amsterdam, en wachten op waar ze verder naar toe worden gebracht. Hoe kun je zien dat het niet een gewone reisgroep is?

.....
.....

Wat vertelt de foto over de verwachtingen die de mensen hebben? Noem een concreet voorbeeld.

.....
.....
.....
.....

Bron 6. tekening Stundenplan

In kamp Vught zijn de omstandigheden heel slecht. Er is te weinig eten en de bewakers zijn hard en brutaal. Kinderen worden gescheiden van hun ouders en in leeftijdscategorieën ingedeeld. Per barak zorgen een paar volwassen Joodse gevangenen voor de kinderen. Enkelen van hen hebben dit *Stundenplan* (Duits voor 'rooster') gemaakt.

Vertaal het rooster in het Nederlands.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wat concludeer je uit het feit dat het rooster in het Duits is opgesteld?

.....
.....
.....

In de praktijk komt er niet veel van het rooster terecht. De 'school' bestaat maar een korte tijd. Waarom hebben de volwassenen dit rooster dan toch gemaakt, denk je? Let ook op de stijl van de illustraties.

.....
.....
.....

Bron 7. brief moeder en Judith

Juni 1943: alle Joodse kinderen tot 16 jaar moeten weg uit Vught. Ook Judith dus. Haar moeder gaat met haar mee. Deze brief schrijven moeder en Judith ter afscheid. De laatste 7 regels zijn van Judith. Ontcijfer de bron. Wat valt je het meest op?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bron 8. transportlijst

Dit is de laatste pagina van de officiële lijst van het kindertransport van 6 juni 1943. De lijst is opgesteld door de kampadministratie van kamp Vught.

Wat kun je afleiden uit de handgeschreven aantekeningen?

.....
.....
.....
.....

Wat kun je afleiden over het reisdoel?

.....
.....
.....
.....

Bron 9. kaart

Wat gebeurt er met het Kindertransport nadat het in Westerbork is aangekomen? Gebruik www.joodsekindereninkampvught.nl

In Westerbork blijven een aantal kinderen om verschillende redenen achter.

Daarna rijdt het transport in drie dagen naar Sobibor, in Polen. Het is een groep van ongeveer 3000 mensen (kinderen en ouders). In Sobibor wordt iedereen vermoord.

Bekijk het kaartje en kijk op Google Maps. Wat is de afstand tussen Westerbork en Sobibor? In de huidige situatie ligt Sobibor nog steeds in Polen, maar ligt het nu vlakbij twee andere landen:

